ఖురాన్ కీ మఆషీ తాలీమాత్

ఖురాన్ యొక్క ఆర్థిక బోధనలు

మౌలానా సయ్యిద్ అబుల్ ఆలా మౌదూదీ రచన

తెలుగు అనువాదం

౧. మూలభూత సత్యాలు (బునియాదీ హఖాఇఖ్)

మానవ జీవనోపాధి గురించి ఖురాన్ మజీద్ పదే పదే నొక్కి చెప్పే మొదటి మరియు మూలభూత సత్యం ఏమిటంటే: మానవ ఆర్థిక జీవితం ఆధారపడే సమస్త సాధనాలు మరియు వనరులను అల్లాహ్ తఆలా స్వయంగా సృష్టించాడు. ఆయనే వాటిని ఈ విధంగా సృష్టించి, వాటిపై ఇటువంటి సహజ నియమాలను నెలకొల్పాడు, తద్వారా అవి మానవులకు వ్యయోజనకరంగా ఉండేలా చేశాడు. అల్లాహ్ మానవుడికి వాటి నుండి వ్యయోజనం పొందే అవకాశాన్ని ఇచ్చి వాటిపై అధికారాన్ని వ్యవసాదించాడు.

ఖురాన్ అనేక ఆయతులను ఉదహరిస్తుంది: అల్లాహ్ భూమిని మీ కోసం అణగదొక్కాడు, కనుక దాని బాటలలో నడవండి మరియు ఆయన రిజ్క్ను తినండి (అల్-ముల్క్: ౧౫). ఆయన భూమిని పరచాడు, పర్వతాలు, నదులు ఏర్పరచాడు, ప్రతి ఫలానికి రెండు జంటలు సృష్టించాడు (అర్-రఅద్: ౩). ఆయన భూమిలో అడిగేవారి అవసరానికి సరిపడా రిజ్క్ ఉంచాడు (అల్-ఆరాఫ్: ౧౦). ఆయన ఆకాశాలను, భూమిని సృష్టించాడు, వర్షాన్ని పంపాడు, పండ్లను రిజ్క్గా తీశాడు, నౌకలను సముద్రంలో నడిపించాడు, నదులను ప్రవహింపజేశాడు, సూర్యుడు, చంద్రుడిని అదుపులో ఉంచాడు, రాత్రింబవళ్లను నిర్దేశించాడు – అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్కపెట్టాలంటే సాధ్యం కాదు (ఇబ్రాహీమ్: ౩౨-౩౪). ఆయన భూమిలో మీకు స్థానం నిచ్చి జీవనోపాధి సాధనాలు కల్పించాడు (అల్-ఆరాఫ్: ౧౦).

౨. హలాల్-హరామ్ హద్దులు నిర్ణయించే హక్కు అల్లాహ్ కే చెందుతుంది

ఈ మూలంగా ఖురాన్ ఈ సూత్రాన్ని నెలకొల్పుతుంది: మానవుడు ఈ వనరులను సేకరించడంలో మరియు వినియోగంలో స్వేచ్ఛగా వ్యవహరించడానికి అర్హుడు కాడు, అలాగే తన ఇష్టానుసారం హలాల్-హరామ్ నిర్ణయించే హక్కు అతనికి లేదు. ఈ హక్కు కేవలం అల్లాహ్ కు చెందుతుంది.

ఖురాన్ ఈ వైఖరిని 'అసత్యం' అని పిలుస్తుంది. ఇది కేవలం అల్లాహ్ హక్కు, ఆయన ప్రతినిధి హైసియత్ లో రసూల్ హక్కు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తాడు (అన్-నహ్ల్: ౧౧౬): 'మీ నాలుకలతో ఇది హలాల్, ఇది హరామ్ అని చెప్పకండి.' రసూల్ సన్మార్గాన్ని ఆదేశించి దురాచారాన్ని నిషేధిస్తారు, పవిత్రమైనవి విశ్వాసులకు హలాల్ చేసి, అపవిత్రమైనవి హరామ్ చేస్తారు, వారిపై నెలకొన్న భారాలను తొలగిస్తారు.

౩. అల్లాహ్ హద్దుల్లో వ్యక్తిగత యాజమాన్యం సాధీతు

అల్లాహ్ తఆలా యొక్క ఉన్నత యాజమాన్యం క్రింద, ఆయన నిర్దేశించిన హద్దుల్లో, ఖురాన్ వ్యక్తిగత యాజమాన్యాన్ని సాధీతు చేస్తుంది. ఖురాన్ ఎవరినీ అన్యాయమైన మార్గాల ద్వారా ఇతరుల సొత్తు తీసుకోవడానికి అనుమతించదు. ఇలా ఆదేశిస్తుంది (అన్-నిసా: ౨౯): 'పరస్పరం ఒకరి సంపదను అన్యాయ మార్గాల ద్వారా తినకండి, అన్యోన్య అంగీకారంతో జరిగే వ్యాపారం మినహా.' (అల్-బఖరహ్: ౨౭౫): 'అల్లాహ్ వ్యాపారాన్ని హలాల్ చేసి వడ్డీని హరామ్ చేశాడు.' రుణ వ్యవహారాన్ని రాతమార్పకంగా నమోదు చేయమని ఆదేశించాడు (అల్-బఖరహ్: ౨౮౩). తల్లిదండ్రులు మరియు బంధువులు వదిలిన సంపదలో పురుషులకు, మహిళలకు వాటా నిర్ధారించాడు (అన్-నిసా: ౭). అనాథల సంపదను వారికి అప్పగించాలని, అది తమ సంపదతో కలపకూడదని ఆదేశించాడు (అన్-నిసా: ౨).

అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేసేవారి ఉదాహరణ ఏడు కంకులు పుట్టించే ఒక గింజలాంటిది (అల్-బఖరహ్: ౨౬౧). సంపద మరియు వ్యాపారాలతో జిహాద్ చేయమని ఆదేశించాడు (అన్-సఫ్ఫ్: ౧౧). సంపదలో అడిగేవారికి, వంచితులకు నిర్ధారిత వాటా ఉందని చెప్పాడు (అజ్-జారియాత్: ౧౯). ఇవన్నీ స్పష్టం చేస్తాయి: ఖురాన్ అర్థ వ్యవస్థను వ్యక్తులకు సంపదపై హక్కు లేకుండా ఊహించదు.

౪. ఆర్థిక అసమానత సహజమైనది

ఖురాన్ ఈ సత్యాన్ని అల్లాహ్ తఆలా సృష్టించిన వ్యవస్థ ఆధారంగా వ్యవహరిస్తుంది: అన్ని జీవులు మరియు వస్తువుల మధ్య రిజ్క్ మరియు జీవన సౌధనాల్లో సహజ సమానత లేనట్లే మానవుల మధ్య కూడా లేదు. ఇది మానవ నిర్మిత వ్యవస్థల దోషం కాదు – అల్లాహ్ తఆలా యొక్క వివేకం, పంపిణీ మరియు నిర్వహణ ఫలితం.

ఖురాన్ ఇలా ఆదేశిస్తుంది (అల్-అన్ఆమ్: ౧౬౫): 'ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిలో ఖలీఫాలుగా చేసి కొందరిని కొందరిపై హోదాలో పెంచాడు, తద్వారా మీకు ఇచ్చిన దానిలో మిమ్మల్ని పరీక్షిస్తాడు.' (బనీ ఇస్రాఈల్: ౨౧): 'మేము ఎలా కొందరికి కొందరిపై శ్రేష్ఠత ఇచ్చామో చూడండి.' (అజ్-జుఖ్రుఫ్: ౩౨): 'దుని జీవితంలో మేము వారి జీవనోపాధిని వారిలో పంచి, కొందరిని కొందరిపై హోదాలో పెంచాం, తద్వారా ఒకరు మరొకరి సేవలు పొందేలా చేశాం.'

ఖురాన్ వ్యవస్థను ఈ సహజ అసమానతను హృదయమార్వకంగా అంగీకరించమని మరియు అల్లాహ్ ఇతరులకు ఇచ్చిన అనుగ్రహంపై అసూయపడకూడదని నిర్దేశిస్తుంది (అన్-నిసా: ౩౨): 'అల్లాహ్ కొందరికి కొందరిపై ఇచ్చిన శ్రేష్ఠతను ఆశించకండి.'

౫. సన్యాసానికి బదులు సమతుల్యత మరియు హద్దుల నిర్వహణ

ఖురాన్ పదే పదే ఈ సత్యాన్ని చెప్తుంది: అల్లాహ్ ఈ విశ్వంచిక అనుగ్రహాలను తన బందాలు అనుభవించేందుకు సృష్టించాడు – కనుక సన్యాసానికి తావు లేదు. పవిత్రమైనవి మరియు అపవిత్రమైనవి, హలాల్ మరియు హరామ్ వాటిలో తేడా గుర్తించి, హలాల్ మరియు పవిత్రమైన వాటి నుండి మాత్రమే వ్యయించడం పొంది, దానిలో కూడా హద్దులు దాటకూడదు.

ఖురాన్ (అల్-బఖరహ్: ౨౯): 'భూమిలో ఉన్నదంతా మీ కోసమే సృష్టించాడు.' (అల్-ఆరాఫ్: ౩౨): 'చెప్పు: అల్లాహ్ తన బందాల కోసం తీసిన అలంకారాన్ని ఎవరు హరామ్ చేశారు?' (అల్-మాఇదహ్: ౮౮): 'అల్లాహ్ మీకు ఇచ్చిన హలాల్ పవిత్రమైనవి తినండి.' (అల్-బఖరహ్: ౧౬౮): 'ఓ మానవులారా! భూమిలో ఉన్న హలాల్ పవిత్రమైన ఆహారం తినండి.' (అల్-ఆరాఫ్: ౩౧): 'తినండి, తాగండి, అతిగా చేయకండి.'

౬. సంపద సంపాదనలో హలాల్-హరామ్ తేడా

ఈ వ్యవస్థను కోసం ఖురాన్ ఈ నిబంధన విధిస్తుంది: సంపద కేవలం హలాల్ మార్గాల ద్వారా మాత్రమే సంపాదించాలి, హరామ్ మార్గాలను వదిలిపెట్టాలి. ఖురాన్ (అన్-నిసా: ౨౯): 'ఓ విశ్వాసులారా! పరస్పరం సంపదను అన్యాయ మార్గాల ద్వారా తినకండి.' (అల్-బఖరహ్: ౨౭౫): 'అల్లాహ్ వ్యాపారాన్ని హలాల్ చేసి వడ్డీని హరామ్ చేశాడు.' (అల్-బఖరహ్: ౨౭౯): 'మీరు తౌబా చేస్తే అసలు సంపద తీసుకునే హక్కు మీకుంది.' (అల్-బఖరహ్: ౨౮౩): 'వ్యవహారంలో ఉండి రాయడానికి ఎవరూ దొరకకపోతే తనఖా పెట్టండి.'

౭. సంపద సంపాదనకు హరామ్ మార్గాలు

హరామ్ మార్గాల మూర్తి వివరాలు హదీథులలో మరియు ఇస్లామిక్ ఫిఖ్ గ్రంథాలలో ఉన్నాయి. ఖురాన్ లో వ్యవహరించిన కొన్ని: (అ) అన్యాయ మార్గాల ద్వారా ఇతరుల సంపద తినడం మరియు హాలకుల ముందు సమర్పించడం (అల్-బఖరహ్: ౧౮౮). (ఆ) అమానతుకు ద్రోహం – అమానతులో దోపిడీ చేసేవాడు తీర్పు రోజు దానిని మోసుకొస్తాడు (ఆల్-ఇమ్రాన్: ౧౬౧). (ఇ) దొంగతనం – దొంగతనం చేసే మరుషుడు మరియు స్త్రీ చేయి నరకండి (అల్-మాఇదహ్: ౩౮). (ఈ) దోపిడీ మరియు హైవే దోపిడీ (అల్-మాఇదహ్: ౩౩). (ఉ) అనాథల సంపదను అన్యాయంగా తినడం – వారు పొట్టలో నిప్పు నింపుకుంటున్నారు (అన్-నిసా: ౧౦). (ఊ) కొలత తక్కువ ఇవ్వడం – ఇతరుల నుండి పూర్తిగా తీసుకుని తక్కువగా ఇచ్చేవారికి నాశనం (అల్-ముతఫ్ఫిఫీన్: ౧-౩). (ఎ) విశ్వాసులలో అశ్లీలత వ్యాప్తి చేయడం – ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో నొప్పికరమైన శిక్ష (అన్-నూర్: ౧౯). (ఏ) వ్యవహరించిన అల్లాహ్ మార్గం నుండి మళ్లించడానికి వ్యర్థ మాటలు కొనడం (లుఖ్మాన్: ౬). (ఐ) వ్యాపారిక లాభం కోసం బానిస స్త్రీలను వ్యభిచారానికి బలవంతపెట్టడం (అన్-నూర్: ౩౩).

౮. పిసినారితనం మరియు నిల్వ చేయడం నిషేధం

అన్యాయ మార్గాల నిషేధంతో పాటు, ఖురాన్ మజీద్ హలాల్ మార్గాల ద్వారా సేకరించిన సంపదను కూడా నిల్వ చేసి ఖర్చు చేయకుండా ఉంచడాన్ని తీవ్రంగా సిందిస్తుంది: 'వ్యర్థి సిందకుడికి, అపసిందకుడికి నాశనం – అతడు సంపద పోగుచేసి లెక్కిస్తాడు, తన సంపద ఎల్లవ్పుడూ ఉంటుందని భావిస్తాడు – అతన్ని హుతమాలో పడేస్తారు' (అల్-హుమజహ్: ౧-౪). బంగారం, వెండి నిల్వ చేసి అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేయనివారికి నొప్పికరమైన శిక్ష గురించి శుభవార్త చెప్పు (అత్-తౌబహ్: ౩౪). ఎవరు తన ఆత్మ లోభత్వం నుండి రక్షించబడతారో వారే విజయవంతులు (అత్-తఘాబున్: ౧౬).

౯. భౌతికవాదం మరియు సంపదపై అత్యాశ నిందనీయం

ఖురాన్ ఇది కూడా స్పష్టం చేస్తుంది: ఈ వ్రపంచ సంపదపై భౌతికవాదం, అత్యాశ మరియు తృష్ణ మానమడిని అజ్ఞానం మరియు గర్వంలో ముంచుతుంది – ఇది పరలోకంలో విపత్తుకు వ్రధాన కారణాలలో ఒకటి: 'అధికంగా పేరుకోవాలని మిమ్మల్ని మరిపించింది, చివరకు మీరు సమాధులు చేరుకుంటారు – మీరు త్వరలో తెలుసుకుంటారు' (అత్-తకాసుర్: ౧-౩). 'మేము ఎన్నో వ్రాంతాలను నాశనం చేశాం, అవి తమ జీవన విలాసంపై గర్వించాయి' (అల్-ఖసస్: ౫౮).

౧౦. అనవసర వ్యయం నిందనీయం

మరోవైపు ఖురాన్ మజీద్ దీన్ని కూడా తీవ్రంగా నిందిస్తుంది: హలాల్ మార్గాల ద్వారా సంపాదించిన సంపదను హరామ్ పనులకు వ్యయం చేయడం, లేదా తన ఆనందం, విలాసాల కోసమే ఖర్చు చేయడం. (అల్-అన్ఆమ్: ౧౪౧): 'అతిగా ఖర్చు చేయకండి; అల్లాహ్ అతిగా ఖర్చు చేసేవారిని ఇష్టపడడు.' (బనీ ఇస్రాఈల్: ౨౬-౨౭): 'వ్యర్థంగా ఖర్చు చేయకండి; వ్యర్థ వ్యయకులు షైతాను సోదరులు.' (అల్-ఆరాఫ్: ౩౧): 'తినండి, తాగండి, అతిగా చేయకండి.'

ఖురాన్ దృష్టిలో మానమని సరైన వైఖరి: తన మరియు ఆధారపడినవారిపై సమతుల్యంగా ఖర్చు చేయడం. (బనీ ఇస్రాఈల్: ౨౯): 'నీ చేయి మెడకు బిగించివేట్టకు, అలాగని మూర్తిగా వివపకు కూడా.' (అల్-ఫుర్ఖాన్: ౬౭): 'వారు ఖర్చు చేసేటవ్పుడు అతివ్యయం చేయరు, పిసినారులు కూడా కారు, రెండింటి మధ్య సమతుల్యంగా ఉంటారు.'

౧౧. సంపదను ఖర్చు చేయడానికి సరైన మార్గాలు

సొంత అవసరాలకు సహేతుకంగా ఖర్చు చేసిన తర్వాత, హలాల్ మార్గంలో సంపాదించిన మిగిలిన సంపదను ఈ విధంగా ఖర్చు చేయాలి: (అల్-బఖరహ్: ౨౧౯): 'వారు ఏమి ఖర్చు చేయాలని అడుగుతున్నారు; చెవ్పు: అదనంగా ఉన్నది.' (అల్-బఖరహ్: ౧౭౭): 'నేకీ అంటే తూర్పు లేదా పశ్చిమ దిశగా ముఖం చేయడం కాదు, అల్లాహ్, పరలోకం, దూతలు, గ్రంథం, వ్రవక్తలను విశ్వసించడం – మరియు సంపదను, ఆయన వ్రేమతో, బంధువులు, అనాథలు, పేదలు, బాటసారులు, అడిగేవారు మరియు బానిసల విముక్తికి వెచ్చించడం.' (ఆల్-ఇమ్రాన్: ౯౨): 'మీకు ఇష్టమైనది ఖర్చు చేసే వరకు మీరు నేకీ స్థాయికి చేరలేరు.'

(అన్-నిసా: ౩౬): 'అల్లాహ్ ఇబాదత్ చేయండి, ఆయనకు ఏదీ భాగస్వామిగా చేయకండి, తల్లిదండ్రులు, బంధువులు, అనాథలు, పేదలు, పొరుగువారు, దూర పొరుగువారు, పక్కన ఉన్న సహచరుడు, బాటసారులు, మీ కుడి చేతికి చెందినవారితో మంచిగా వ్రవర్తించండి.' (అల్-ఇన్సాన్: ౮-౯): 'నేకీ మనుషులు అల్లాహ్ వ్రేమతో పేదలకు, అనాథలకు, ఖైదీలకు ఆహారం పెడతారు, మేరు అల్లాహ్ కోసమే తినిపిస్తున్నాం అంటారు.' (అజ్-జారియాత్: ౨౪-౨౫): 'వారి సంపదలో అడిగేవారికి, వంచితులకు నిర్ధారిత హక్కు ఉంది.' (అన్-నూర్: ౩౩): 'మీ బానిసలు విముక్తి ఒవ్పందాన్ని కోరితే, వారిలో మంచి కనిపిస్తే వారితో ఒవ్పందం చేసుకోండి మరియు అల్లాహ్ మీకు ఇచ్చిన సంపదలో వారికి ఇవ్వండి.'

౧౨. ఆర్థిక వ్రాయశ్చిత్తాలు (మాలీ కఫ్ఫారా)

అల్లాహ్ మార్గంలో స్వచ్ఛంద వ్యయంతో పాటు, ఖురాన్ కొన్ని పాపాలకు ఆర్థిక వ్రాయశ్చిత్తాలు కూడా నిర్ణయిస్తుంది. ఉదాహరణకు: వ్రమాణం అతిక్రమించినవాడు తన కుటుంబానికి తినిపించే సగటు ఆహారం పది పేదలకు తినిపించాలి, లేదా వారికి వస్త్రాలు ఇవ్వాలి, లేదా ఒక బానిసను విడుదల చేయాలి – ఇది చేయలేనివాడు మూడు రోజులు ఉపవాసాలు ఉండాలి (అల్-మాఇదహ్: ౮౯). తన భార్యను తల్లి వీపుతో పోల్చి హరామ్ చేసుకుని, తిరిగి రాదలచేవాడు ఒక బానిసను విడుదల చేయాలి – చేయలేనివాడు రెండు నెలలు వరుస ఉపవాసాలు ఉండాలి – ఇది కూడా చేయలేనివాడు అరవై మంది పేదలకు ఆహారం ఇవ్వాలి (అల్-ముజాదలహ్: ౩-౪).

౧౩. వ్యయం ఆమోదయోగ్యం కావడానికి తవ్పనిసరి షరతులు

కానీ ఈ ఫీ సబీలిల్లాహ్ ఖర్చు కేవలం ఆ సందర్భంలోనే ఫీ సబీలిల్లాహ్ గా పరిగణించబడుతుంది: అది స్వార్థం మరియు వ్రదర్శన నుండి పవిత్రంగా ఉన్నవ్పుడు, రియాకారి లేనవ్పుడు, చెడు సంపద ఇవ్వనవ్పుడు, మంచి సంపద ఇచ్చినవ్పుడు, మరియు ఏకైక లక్ష్యం అల్లాహ్ వ్రేమ మరియు ఆయన సంతుష్టి అయినవ్పుడు.

ఖురాన్ (అన్-నిసా: ౩౮): 'తమ సంపదను వ్రజలకు చూపుకోవడానికి ఖర్చు చేసేవారు, అల్లాహ్ మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారు – అటువంటి వ్యక్తికి షైతానే చెడు సహచరుడు.' (అల్-బఖరహ్: ౨౬౪): 'ఓ విశ్వాసులారా! మీ దానాలను మీరు చేసిన మేలు గుర్తు చేసుకోవడం మరియు హాని కలిగించడం ద్వారా వ్యర్థం చేయకండి.' (అల్-బఖరహ్: ౨౬౧): 'అల్లాహ్ మార్గంలో తమ సంపద ఖర్చు చేసేవారి ఉదాహరణ ఏడు కంకులు పుట్టించే గింజలాంటిది.' (అల్-బఖరహ్: ౨౬౫): 'ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సంపాదించిన మంచివాటిలో నుండి మరియు భూమి నుండి మీ కోసం తీసిన వాటిలో నుండి ఖర్చు చేయండి.'

౧౪. ఫీ సబీలిల్లాహ్ వ్యయం న్వయంగా ఇబాదత్

అల్లాహ్ మార్గంలో ఈ ఖర్చు – ఖురాన్ దీన్ని కొన్నిసార్లు ఇన్ఫాఖ్ గా, కొన్నిసార్లు సదఖహ్ గా, కొన్నిసార్లు జకాత్ గా వర్ణిన్తుంది – కేవలం ఒక మేలు మరియు నేకీ మాత్రమే కాదు, ఇది ఇన్లాం యొక్క ఐదు న్తంభాలలో ఒకటి, ఎలాగైతే ఈమాన్, నమాజ్, రోజా మరియు హజ్ న్తంభాలో అలాగే. ఖురాన్ దీన్ని నమాజ్ తో పాటు 33 న్థలాల్లో వ్రన్తాపించింది. అల్లాహ్ అంబియాలను మంచి పనులు చేయడానికి, నమాజ్ న్థాపించడానికి మరియు జకాత్ ఇవ్వడానికి నాయకులుగా చేశాడు (అల్-అంబియా: 73). ఈసా తను జీవించినంత కాలం నమాజ్ మరియు జకాత్ పాటించమని ఆదేశించబడ్డారు (మర్యమ్: 30-31). జకాత్ సమాజ వ్రయోజనానికి మాత్రమే కాదు, వ్యక్తి ఆత్మ శుద్ధికి, నైతిక పరిష్కారానికి తవ్పనిసరి ఇబాదత్ (అత్-తౌబహ్: 103): 'వారి సంపదలో నుండి సదఖహ్ తీసుకో, దాని ద్వారా వారిని శుద్ధి పరుచు.'

౧౫. తవ్పనిసరి జకాత్ మరియు దాని వివరణ

ఖురాన్ సమాజ వ్యక్తులను న్వచ్ఛందంగా అల్లాహ్ మార్గంలో వ్యయం చేయడానికి సాధారణ వ్రోత్సాహంపై మాత్రమే ఆగలేదు – రసూల్ వ్యయాన్ని ఒక నిర్దిష్ట విధి చేసి ఇన్లామిక్ రాజ్య వ్యవన్థ ద్వారా వసూలు మరియు పంపిణీ నిర్వహణను నెలకొల్పాడు.

జకాత్ రేట్లు: (అ) బంగారం, వెండి మరియు నగదు: సంవత్సరానికి ౨.౫%. (ఆ) వర్షము నీటి భూమి పంట: ౧౦%. (ఇ) కృత్రిమ నీటిపారుదల భూమి పంట: ౫%. (ఈ) గనులపై: ౨౦%. (ఉ) పశుమలపై: ఫిఖ్ గ్రంథాల్లో వివరంగా ఉంది. జకాత్ ఎలా తవ్పనిసరో, అలాగే ఐదు వేళల నమాజ్ కూడా తవ్పనిసరి. రెండూ ధార్మిక విధులుగా సమానంగా ముఖ్యమైనవి.

౧౬. యుద్ధ సంపదలో ఐదవ వంతు (అమ్వాల్-ఎ-గనీమత్ కా ఖుమ్స్)

జకాత్ విధితో పాటు ఖురాన్ మరో ముఖ్యమైన ఆదాయ వనరును వివరిన్తుంది: యుద్ధ సంపదలో ఐదవ వంతు. ఖురాన్ ఈ సూత్రాన్ని నెలకొల్పుతుంది: సైన్యానికి యుద్ధంలో లభించిన సంపదను సిహాయిలే న్వయంగా తీసుకోకూడదు – అంతా కమాండ్ కు అవ్పగించి అందులో నుండి ఐదవ వంతు వ్రత్యేకించి వ్రభుత్వానికి ఇవ్వాలి. (అల్-అన్ఫాల్: 41): 'మీకు దక్కిన సంపదలో ఐదవ వంతు అల్లాహ్, రసూల్, బంధుమలు, అనాథలు, పేదలు మరియు బాటసారులకు చెందుతుందని తెలుసుకోండి.'

౧౭. జకాత్ వినియోగదారులు (మసారిఫ్-ఎ-జకాత్)

ఈ రెండు వనరుల నుండి లభించే సంపద ఒక సాధారణ ఖజానా – దీనిలో ఎవరికీ నిర్దిష్ట వాటా లేదు. ఖురాన్ దీన్ని నిర్దిష్ట వినియోగదారులకు కేటాయించింది. (అత్-తౌబహ్: ౬౦): 'సదఖాత్ కేవలం ఫఖీర్లకు, మిస్కీన్లకు, వాటిని వసూలు చేసేవారికి, మనసులు మచ్చిక చేసుకోవలసినవారికి, బానిస విముక్తికి, అప్పులవారికి, అల్లాహ్ మార్గంలో, బాటసారులకు – అల్లాహ్ నిర్ధారించిన విధి.'

౧౮. వారసత్వ పంపిణీ చట్టం

ఒక పురుషుడు లేదా న్త్రీ మరణిన్తే వదిలిన సంపద గురించి ఖురాన్ చట్టం ఏమిటంటే: ఆ సంపదను తల్లిదండ్రులు, పిల్లలు మరియు భార్య లేదా భర్తలో నిర్దిష్ట నిష్పత్తిలో పంచాలి. ఈ వివరణ సూర అన్-నిసాలో ఉంది. ఖురాన్ అనుసరించిన మూలభూత సూత్రం: ఒక వ్యక్తి జీవితకాలంలో అతని వద్ద సంపద పోగుపడింది – మరణానంతరం అది పోగుగానే ఉండకూడదు, బంధుమలలో పంచబడాలి. ఈ సూత్రం పెద్ద కొడుక్కు వారసత్వం ఇవ్వడానికి మరియు ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబ వ్యవన్థకు విరుద్ధంగా ఉంది.

౧౯. వసియత్ నియమం

వారసత్వ చట్టాన్ని నెలకొల్పడంతో పాటు ఖురాన్ మరణించబోయే వ్యక్తికి కూడా ఉపదేశిన్తుంది: మరణానికి ముందు తన సంపద గురించి వసియత్ చేయండి. (అల్-బఖరహ్: ౧౮౦): 'మీలో ఎవరికైనా మరణం సమీపిన్తే, అతడు సంపద వదిలి వెళ్తుంటే, తల్లిదండ్రులు మరియు బంధుమల కోసం న్యాయమైన విధంగా వసియత్ చేయడం మీకు నిర్ణయించబడింది.'

౨౦. అసమర్థుల వ్రయోజనాల రక్షణ

మానసికంగా అసమర్థులపై తమ సంపదను సరిగ్గా నిర్వహించలేనివారు – ఖురాన్ వారి గురించి నిర్దేశిన్తుంది: వారి సంపదను వారికి అవ్పగించకండి, వారి తరమున నిర్వహించండి – అందులో నుండి వారికి తినిపించి, వన్త్రాలు ఇవ్వండి, మంచి మాటలు

చెవ్‌పండి. వెళ్ళే వయస్సు వచ్చే వరకు అనాథలను పరీక్షించండి – వారిలో వివేకం కనిపిస్తే వారి సంపదను అప్పగించండి (అన్-నిసా: ౪-౬).

౨౧. ప్రభుత్వ ఆస్తులలో సాంఘిక ప్రయోజన పరిగణన

ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం మరియు ఆస్తుల గురించి ఖురాన్ నిర్దేశిస్తుంది: ఈ సంపద కేవలం నిర్దిష్ట వర్గానికి మాత్రమే ప్రయోజనకరంగా ఉండకూడదు, అది సాధారణ ప్రజల ప్రయోజనానికి ఉపయోగపడాలి, సమాజంలో బలహీన వర్గాల అవసరాలకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టాలి. (అల్-హష్ర్: ౭-౧౦): 'అల్లాహ్ తన రసూల్ కు ప్రజల నుండి ఇప్పించిన సంపద, అల్లాహ్, రసూల్, బంధుమలు, అనాథలు, పేదలు మరియు బాటసారులకు – తద్వారా అది మీలో ధనవంతుల మధ్యే చక్కర్లు కొట్టకూడదు.'

౨౨. పన్నులు విధించడంపై ఇస్లాం యొక్క సూత్రప్రాయ నియమం

పన్నులు విధించడంపై ఖురాన్ ఈ సూత్రాన్ని మార్గనిర్దేశం చేస్తుంది: పన్నులు కేవలం తమ అవసరానికంటే అధికంగా సంపద కలిగినవారిపై మాత్రమే విధించాలి, వారి సంపదలో నుండి అవసరానికి మించిన భాగాన్ని మాత్రమే తీసుకోవాలి. (అన్-నిసా: ౨౧౯): 'వారు మీరు ఏమి ఖర్చు చేయాలో అడుగుతున్నారు; చెప్పు: అదనంగా ఉన్నది.'

ఇస్లామిక్ ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క ప్రత్యేక లక్షణాలు

ఖురాన్ ఈ ౨౨ అంశాల ద్వారా మానవ ఆర్థిక జీవితానికి ఏర్పాటు చేసిన మూలభూత సూత్రాలు మరియు విశిష్ట లక్షణాలు ఇవి:

౧. ఈ పథకం ఆర్థిక న్యాయాన్ని నెలకొల్పుతుంది, ఆర్థిక అన్యాయం నిర్మూలిస్తుంది మరియు సమాజంలో నైతిక ధర్మాలు వర్ధిల్లేలా చేస్తుంది.

౨. దీనిలో ఆర్థిక విలువలు మరియు నైతిక విలువలు సమన్వయపరచబడ్డాయి.

౩. దీనిలో భూమిపై మానవ జాతికి ఆర్థిక వనరులు అల్లాహ్ యొక్క సాధారణ అనుగ్రహంగా ప్రకటించబడ్డాయి – దాని వ్యక్తిగత లేదా జాతీయ గుత్తాధిపత్యం అనుమతించబడదు.

౪. దీనిలో వ్యక్తిగత యాజమాన్య హక్కు గుర్తించబడింది కానీ అపరిమితంగా కాదు.

౫. మానవ జీవనోపాధి వ్యవస్థను సహజ రూపంలో ప్రదర్శించబడింది, వ్యక్తులకు న్వేచ్ఛగా శ్రమించే అనుమతి ఇవ్వబడింది.

౬. పురుషులకు మరియు మహిళలకు శ్రమ ద్వారా లేదా వారసత్వం ద్వారా సంపాదించిన సంపద సమాన యాజమాన్యంగా ప్రకటించబడింది.

౭. ఆర్థిక సమతుల్యతను కాపాడడానికి, అతివ్యయం మరియు వ్యర్థ వ్యయం నిషేధించబడింది.

౮. ఆర్థిక న్యాయం నెలకొల్పే విధంగా సంపద అన్యాయ వనరు ద్వారా రాకుండా మరియు ఒక చోటే పోగుపడకుండా ఏర్పాట్లు చేయబడింది.

౯. ఈ ఆర్థిక న్యాయ పథకం రాజ్యం జోక్యంపై అధికంగా ఆధారపడదు.

౧౦. సమాజంలో వివిధ అంగాల మధ్య సంఘర్షణకు బదులు వారిలో సహకారం మరియు సానుభూతి స్ఫూర్తి పుట్టిస్తుంది.

ఈ సూత్రాలు రసూల్ మరియు ఖులఫా-ఎ-రాషిదీన్ యుగంలో ఏ విధంగా అమలు చేయబడ్డాయో, దానికి సంబంధించిన వివరణలు హదీథ్, ఫిఖ్, చరిత్ర మరియు సీరత్ పుస్తకాల్లో విస్తారంగా లభ్యం.